

УДК 330.3:338.4:622

ФОРМУВАННЯ МОДЕРНОЇ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Степ'юк М.

УМГ «Прикарпаттрансгаз»

e-mail: mikelprokopiv@gmail.com

Проконів М.

ПАТ «Укртрансгаз»

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

e-mail: mikelprokopiv@gmail.com

У сучасній економічній безпекології є декілька підходів до розуміння сутності економічної безпеки підприємства (захисний, діяльнісний, стійкісний, еволюційний, процесний, ресурсно-функціональний, конкурентний та гармонізаційний). Одні з підходів лише формуються, а іншим (захисний, діяльнісний, ресурсно-функціональний, гармонізаційний) вже належать міцні позиції в економічній безпекології підприємства [1]. Відомо, що головною метою економічної безпеки підприємства є забезпечення його стійкого і максимально ефективного функціонування в даний час і забезпечення високого потенціалу розвитку та просування підприємства в майбутньому.

Найбільш ефективно використання корпоративних ресурсів підприємства, необхідне для виконання цілей бізнесу, досягається шляхом запобігання загрозам негативних впливів на економічну безпеку підприємства і досягнення таких основних функціональних цілей економічної безпеки підприємства:

- забезпечення високої фінансової ефективності роботи підприємства, його фінансової стійкості і незалежності;
- забезпечення технологічної незалежності підприємства і досягнення високої конкурентоспроможності його технологічного потенціалу;
- ефективність корпоративних науково-дослідницьких та дослідно-конструкторських робіт;
- мінімізація руйнівного впливу результатів виробничої діяльності на стан навколишнього середовища;
- забезпечення безпеки персоналу підприємства, його капіталу, майна і комерційних інтересів тощо [1].

Ситуація в Україні не дозволяє говорити про забезпечення сталого економічного зростання, що впливає на національну й економічну безпеку держави в цілому. Процес формування ринкової економіки в Україні супроводжується трансформацією форм і методів державного регулювання, децентралізацією та диверсифікацією виробництва, зміною умов господарювання й зростанням конкурентної боротьби між підприємствами,

посиленням впливу зовнішнього середовища на діяльність суб'єктів господарювання, основною рисою якого є динамізм з ознаками невизначеності.

За таких обставин процес успішного функціонування й економічного розвитку українських підприємств багато в чому залежить від забезпечення їх економічної безпеки, ефективності корпоративного управління [2].

До факторів, що ускладнюють забезпечення економічної безпеки вітчизняних підприємств, відносять нестабільність економічної та політичної ситуації, недосконалість законодавчої бази, неефективне управління без урахування його корпоративного характеру.

Все сказане вище є актуальним і для ситуації в газотранспортному секторі паливно-енергетичного сектору України. Зокрема, прийнятий в 2015 році Закон України «Про ринок природного газу», декларує засади функціонування ринку природного газу, заснованого на принципах вільної конкуренції, проте і сьогодні як такий ринок газу не існує, що відображається на діяльності газотранспортних підприємств і організацій, які є заручниками політичної ситуації в країні та за її межами. При цьому в законі не акцентується увага на економічному ризику, його суб'єктах та об'єктах, що призводить до одностороннього трактування положень закону.

В системі магістрального транспорту природного газу корпоративна культура, як і загалом організаційна культура, увійшли у протиріччя із завданнями адаптації до ринкових вимог, прискореного економічного зростання та інноваційного розвитку.

Для формування модерної корпоративної культури газотранспортних підприємств насамперед треба відійти від ототожнення її з організаційною культурою, як це є сьогодні. На думку М. В. Семикіної, корпоративну культуру можна трактувати як підсистему організаційної культури підприємства, яка відображає сукупність певних цінностей, норм і моделей поведінки, які декларуються, поділяються й реалізуються на практиці керівниками підприємств та їх підлеглими (персоналом), доводячи свою ефективність у процесі адаптації до потреб внутрішнього розвитку організації та вимог зовнішнього середовища[3].

Культура конкурентоздатних компаній має явно виражену орієнтацію на майбутнє. Більшість рішень приймаються в умовах високого ризику. Співробітники працюють ґрунтовно, обачно, обережно, з терпінням й цілеспрямовано. Вони змушені переборювати тривалий період невизначеності в умовах мінімального зворотного зв'язку або її повної відсутності. Ця культура розвиває ініціативу, творчість, а також колективізм і групову діяльність.

Однак організація може формувати і змінювати її культуру двома способами:

- перетворюючи й демонструючи необхідні норми, цінності й принципи;

- формуючи й змінюючи «вторинні» ознаки культури, зокрема її економічну безпеку.

Актуалізовані нами шляхи можуть стати основою формування модерної корпоративної культури в газотранспортній системі України.

Список використаних джерел:

1. Козаченко Г. Економічна безпека підприємства: аналіз наявних визначень / Г.В. Козаченко, Т.М. Адаменко // <http://77.121.11.9/bitstream/PolNTU/170/1>

2. Малащенко В. Економічна безпека підприємства як чинник ефективного корпоративного управління / В. Малащенко // Вісник Національної академії державного управління, 2013. - №11. – С. 278.

3. Семикіна М. Феномен корпоративної культури в системі соціальних важелів якісного розвитку трудового потенціалу / М. В. Семикіна// Управління економікою: теорія та практика: Зб. наук. пр. — Донецьк: ІЕП НАНУ, 2013. — С. 343-353